

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський державний бізнес-коледж

Міжнародна науково-практична конференція
**«ЕКОНОМІКА, ОСВІТА, ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ
ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ»**

23-24 вересня 2021

www.csbc.edu.ua

Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний бізнес-коледж

Ministry of Education and Science of Ukraine
Cherkasy State Business College

**ЕКОНОМІКА, ОСВІТА, ТЕХНОЛОГІЇ
В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

**ECONOMICS, EDUCATION, TECHNOLOGIES
IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES**

Materials
of International scientific-and-practical conference

м. Черкаси, 23-24 вересня 2021 року
Cherkasy, September 23-24, 2021

Черкаси – 2021
Cherkasy – 2021

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Черкаського державного бізнес-коледжу
Протокол № 02-21/22 від 22 вересня 2021 р.*

Економіка, освіта, технології в контексті глобальних викликів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. (23-24 вересня 2021 р. м. Черкаси). — Черкаси: ЧДБК, 2021. — 471 с.

ISBN 978-966-2499-53-7

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми розвитку економіки, освіти та технологій в умовах цифрової трансформації глобального простору. Особлива увага приділяється питанням економічного розвитку регіонів в період карантинних обмежень, аналізу сучасних викликів ведення підприємницької діяльності в різних галузях економіки, особливостям фінансового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання та дослідженню правового регулювання суспільних відносин в умовах економічного розвитку державності.

Рекомендовано викладачам і студентам закладів вищої освіти, науковцям і практикам.

Оргкомітет конференції

Співголова — КУКЛІН Олег, професор, доктор економічних наук, директор Черкаського державного бізнес-коледжу, член Наглядової Ради Агенції регіонального розвитку Черкаської області.

Співголова — ДЬЯКОН Роман, академік, професор, доктор інженерних наук, президент Вищої школи менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія

Члени оргкомітету:

АЗЬМУК Надія — доцент, д-р екон. наук, заступник директора з навчально-методичної роботи Черкаського державного бізнес-коледжу, голова оргкомітету;

ГОПЕЄНКО Віктор — професор, д-р інженерн. наук, проректор з наукової роботи Вищої школи менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія;

КОПИТОВ Ростислав — професор, д-р інженерн. наук, Вища школа менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія;

КВАСНИЦЬКА Раїса — д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького національного університету;

НЕСТЕРЧУК Юлія — професор, д-р екон. наук, професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, декан факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва;

ТАНКЛЕВСЬКА Наталія — професор, д-р екон. наук, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету;

АЛПГАРІЄВ Олімхон — доцент, канд. екон. наук, начальник відділу підготовки науково-педагогічних кадрів Вищої школи бізнесу і підприємництва при Міністерстві економічного розвитку і скорочення бідності, м. Ташкент, Узбекистан;

ГРИГОРОЙ Лілія — асоційований професор, канд. екон. наук, декан бухгалтерського факультету Академії економічних наук Молдови, м. Кишинів, Молдова;

КУРБОНОВ Хайрілла — доцент, канд. екон. наук, завідувач кафедри фінансів Ташкентського державного економічного університету, м. Ташкент, Узбекистан;

БАБІЙ Максим — директор Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

ДЕРНОВА Ірина — канд. екон. наук, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу;

БОРОВИК Тетяна — відповідальний секретар.

© Черкаський державний бізнес-коледж, 2021

© Колектив авторів, 2021

ПЛАТФОРМА 1. ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ, ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

<i>Азьмук Надія</i>	Інформаційна безпека у цифровій економіці: трудовий аспект	13
<i>Budiakova Olena</i>	Technologies for Forming Key Competencies in the Digitalization of the Economy	14
<i>Булах Ірина</i>	Цифровізація економіки України	16
<i>Шиманська Олена</i>	Цифрова валюта України: переваги та перспективи розвитку е-гривні	17
<i>Бурковська Анна</i>	Вплив індустрії 4.0 на розвиток цифрових технологій	19
<i>Одунтан Дамола Адебайо</i>	Пріоритети формування цифрових компетентностей людських ресурсів як чинник забезпечення конкурентних переваг	20
<i>Внукова Наталія</i>	Становлення цифрової економіки України	21
<i>В'юник Ольга</i>		
<i>Кіріченко Ольга</i>	Digitalization of Polish Cities in the Post-COVID Period: the Case Study of the Lublin City	23
<i>Голячук Наталія</i>	Відмінні риси цифрової економіки	25
<i>Голячук Сергій</i>	Цифрова економіка: від традиційного маркетингу до ДІДЖИТАЛ-маркетингу	26
<i>Hrytsai Liliia</i>	Інноваційні аспекти мотивації персоналу	28
<i>Зайка Олена</i>	Важливість (роль) нетворкінгу в управлінні	30
<i>Залозна Таміла</i>	Некоторые вопросы цифрового Узбекистана	31
<i>Зелена Марія</i>	Цифровізація економічних процесів підприємств	33
<i>Міхалець Аліна</i>		
<i>Зелена Марія</i>	Діджиталізація банківської системи	35
<i>Міхалець Андрій</i>	ІІ як інструмент взаємозв'язку цифрового та інституційного розвитку та зняття суперечності глобалізація / локалізація	37
<i>Кенжабаев А.Т.</i>		
<i>Абдуллаев М.Х.</i>	Цифровий маркетинг: тренди розвитку	39
<i>Косторной Сергій</i>		
<i>Пересипкін Олександр</i>	Розвиток Digital-брендингу: проблеми та перспективи	41
<i>Маніло Анастасія</i>		
<i>Линенко Андрій</i>	Інформаційна економіка, як середовища господарської діяльності фірми	43
<i>Діброва Вікторія</i>	Етапи переходу до електронного документообігу в організаціях	45
<i>Липов Володимир</i>	Електронна трудова книжка як крок до цифровізації сфери праці	46
<i>Лихолат Світлана</i>		
<i>Блават Анна</i>	Етапи розвитку точного землеробства	47
<i>Макушок Ольга</i>	Стоп-фактори розвитку технології інтернету речей	49
<i>Дяченко Руслан</i>	Exploring E-Commerce Trends in Developing Economies & the Role of Artificial Intelligence	50
<i>Морозов Роман</i>	Цифровізація логістичних процесів як глобальний тренд	52

<i>Смолій Людмила</i>	Цифровізація аграрного бізнесу в Україні	54
<i>Хрідочкіна Марина</i>	Стратегічні пріоритети розвитку цифровізації національної економіки	56
<i>Чалюк Юлія</i>	Цифрова конкурентоспроможність України	58
<i>Юшин Сергій</i>	Цифровізація економіки як визначальна складова формування інформаційного суспільства в Україні	61
<i>Yakubovskiy Sergey</i>	Cyfryzacja w ukraińskiej i polskiej gospodarkach, ich	63
<i>Seleznov Vladyslav</i>	ryńnice ze wzgłędu mobilności, perspektywy rozwoju	

ПЛАТФОРМА 2. ВПЛИВ ТА НАСЛІДКИ ВІРУСНОЇ ДИСФУНКЦІЇ НА ІНСТИТУЦІЙНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ

<i>Бурковська Анна</i>	Вплив пандемії COVID-19 на стан продовольчої безпеки у світі	65
<i>Бурковська Алла</i>	Особливості впливу карантинних засобів індивідуального захисту на організм людини	67
<i>Ворона Сергій</i>	Особливості пандемії COVID-19 та психологічні ознаки її наслідків	68
<i>Боброва Марія</i>	Математичний аналіз вірусної дисфункції економіки	69
<i>Гаркавий Костянтин</i>	Логістика як фактор підвищення ефективності діяльності закладу охорони здоров'я	72
<i>Гунько Вікторія</i>	Пандемія COVID-19: виклики та нові можливості	73
<i>Дейнега Олександр</i>	Вплив COVID-19 на становлення середнього класу в Україні та світі	75
<i>Дейнега Інна</i>	Аналіз впливу пандемії COVID-19 на молодіжну зайнятість у світі	77
<i>Дернова Ірина</i>	Глобальні підходи до посткризової стабілізації сфери зайнятості та завбачення пандемічних загроз	79
<i>Довганик Надія</i>	Інституційні фактори ефективності фінансового стимулювання економіки в умовах пандемії COVID-19	81
<i>Завидівська Ольга</i>	Цифрові платформи та парадоксальна природа дисфункціональних наслідків пандемії COVID-19: відносини праці	83
<i>Завидівська Наталія</i>	Вплив вірусної дисфункції на розвиток екосистеми інноваційного інвестування	86
<i>Гуль Іван</i>	Особливості впливу пандемії COVID-19 на інфраструктурні проекти публічно-приватного партнерства	88
<i>Костриця Василь</i>	Регіональний розвиток в умовах глобальних викликів	90
<i>Бурлай Тетяна</i>	Вплив COVID-19 на економіку країн Європейського Союзу	91
<i>Кричевська Тетяна</i>	Інституційна та вірусна дисфункції – вступ до проблеми	93
<i>Липов Володимир</i>	Ризики регіонального розвитку в умовах фінансово-економічної турбулентності	95
<i>Лях Ірина</i>	Регіональний маркетинг як основа економічного розвитку	97
<i>Нестор Ольга</i>	Вплив пандемії коронавірусу на малі підприємства Миколаївської та Черкаської областей	99
<i>Петкова Леся</i>	Стратегія соціально-економічного прориву: на прикладі Фінляндії	101
<i>Плачковська Олена</i>	Decentralization of Power after the Coronavirus Pandemic	102
<i>Пустовійт Роберт</i>		
<i>Сторонянська Ірина</i>		
<i>Беновська Лілія</i>		
<i>Хлебнікова Наталія</i>		
<i>Пивак Дмитро</i>		
<i>Фертікова Тетяна</i>		
<i>Чалюк Юлія</i>		
<i>Chumak Anastasiya</i>		

Yurevych Nadiia Tsekhanovych Victor	Anti-Crisis Policy of Ukraine in the Context of Overcoming the Socio-Economic Consequences of COVID-19	104
--	--	-----

ПЛАТФОРМА 3. ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бакай Віталій	Економічна безпека підприємництва на основі ефективного використання інформаційних технологій в підприємницькій діяльності	107
Безкоровайна Лариса Воронкова Валентина Череп Алла Венгерська Наталія	Інфраструктура туризму: стратегія сталого розвитку (управління проектами, корпоративна культура та бізнес-етика підприємств туризму й гостинності)	109
Бленда Наталія Чернега Інна Бойко Вікторія	Стратегія диверсифікації як напрям розвитку підприємницьких структур	111
Бойко Людмила	Апітуризм – перспективний напрям розвитку сільського (зеленого) туризму	113
Bohun Maksym	Молодіжне підприємництво – важливий напрям розвитку економіки південного регіону	115
Боровик Тетяна Глигало Наталія Бурковська Анна Берзлапіна Наталія	Entrepreneurship as an Integral Part of the National Economy Development	116
Бурковська Анна Жердецька Тамара Бурковська Анна Калошин Нікіта Гільорме Тетяна	Малий та середній бізнес в умовах пандемії COVID-19	118
Гмиря Вікторія	Проблеми участі жінок у бізнесі в Україні	120
Гузенко Олена	Теоретичний аналіз умов розвитку підприємництва в Україні	122
Диха Марія Диха Валерій Джигалюк Д.В.	Класичні теорії мотивації як теоретична основа для підвищення ефективності праці	123
Іваненко Ірина	Сталий розвиток підприємництва у сфері космічної діяльності: ризико-орієнтовний підхід	125
Іваненко Олександр	Розвиток інноваційних механізмів кредитування аграрного виробництва України	127
Жмай Олександр	Окремі питання рольового та проблематичного аспекту публічного фінансового контролю	128
Журавель Роман	Стратегічні орієнтири розвитку зовнішньоторговельного підприємництва	131
Зайка Світлана	Концепція VBM, як інструмент вартісно-орієнтованого управління підприємством	133
Карнаушенко Алла Керімов Павло	Розвиток ресторанної індустрії в Україні в умовах пандемії COVID-19	134
	Необхідність диверсифікації сільськогосподарських підприємств	136
	Реалізація концепції устойчивого развития в Украине на примере проекта EcoNote	138
	Сутність управління ризиками в сільському господарстві	140
	Впровадження інноваційних проєктів в підприємництві на основі цифрових технологій	141
	Сучасний стан роздрібного товарообороту	143
	Банкрутства великих підприємств в Україні: частота та основні фактори	145

Коханевич Тетяна	Сучасні виклики розвитку туристичного бізнесу в Україні	148
Якубовська Наталія	Сучасна парадигма організації аутсорсингу бізнес-процесів підприємств	149
Крупа Олександр	Фактори формування та використання кадрового потенціалу підприємства	151
Курепін В'ячеслав	Маркетингові комунікації як фактор ефективного розвитку підприємств	153
Кускова Світлана	Пріоритетні напрями підвищення конкурентоспроможності транспортної інфраструктури України на світовому ринку	154
Литвин Олена	Споживач як основний фактор розвитку підприємств торгівлі	157
Лой Анна	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	159
Маковоз Оксана	Соціальне підприємництво як елемент розвитку соціального та економічного сектору економіки	161
Обуховський Олександр	Особливості розвитку вітчизняного ринку довгострокового страхування життя	163
Маліновська Ольга	Сільське підприємництво як фактор розвитку сільських територій	164
Вовк Вікторія	Соціальна відповідальність бізнесу в Україні	165
Мельничук Ірина	Агробізнес України: особливості соціальних процесів	167
Мерчанський Володимир	Показники оцінки ефективності інноваційної діяльності підприємства з розроблення товарних інновацій	169
Цатурян Роберт	Хаотичні інвестиції або ціна, яку Україна платить за відсутність стратегічного планування	171
Морозова Ольга	Формування індустрії послуг вражень в умовах гео-соціальних обмежень	174
Мухіна Ірина	Дослідження теоретичних основ управління вартістю бізнесу в умовах ринкової турбулентності	176
Нагорний Євген	Використання досвіду зарубіжних країн в системі стратегізації інноваційного потенціалу кластеризації	178
Березова Світлана	Сучасний стан та перспективи розвитку підприємств залізничного машинобудування в Україні	180
Нікітенко Катерина	Перспективи розвитку сільськогосподарських підприємств України та особливості використання програм підтримки	181
Ніколайчук Тетяна	Напрями покращення організації ефективного використання персоналу на малих підприємствах	183
Новіков Володимир	Міжнародний досвід реєстрації підприємницьких структур	186
Огнева Алла	Ринок житлової нерухомості: інвестиційна привабливість на сучасному етапі	187
Огренич Юлія	Сучасні технології маркетингу в бренд-менеджменті підприємства	189
Гриценко Олександр	Вплив коронакризи на функціонування та розвиток вітчизняного страхового бізнесу	191
Огренич Юлія	Вимоги ЄС до безпечності та якості агропродовольства	193
Кармазіна Вікторія		
Орликовський Микола		
Гужа Олександр		
Пасенко Владислав		
Піскова Світлана		
Полях Сергій		
Пристапа Людмила		
Попова Ольга		

<i>Прокопенко Катерина</i>	Перспективи агропродовольчої спеціалізації в умовах глобальних змін споживання	195
<i>Ревуцька Алла</i>	Розвиток малого бізнесу в умовах глобалізації економіки	197
<i>Редько Катерина</i>	Coal Industry of Ukraine: Current State and Prospects of Development.	199
<i>Рибалко Олена</i>	Проблеми рентабельності продукції сільського господарства в Україні	202
<i>Бойко Анастасія</i>	Проблеми розвитку малого та середнього підприємництва в Україні	203
<i>Рибалко Олена</i>		
<i>Корохова Марина</i>		
<i>Гречка Карина</i>		
<i>Роженко Олександра</i>	Моніторинг біржової торгівлі цінними паперами в Україні, як інструмент управління її розвитком	204
<i>Салтанова Олена</i>	Загальні принципи моніторингу комунальних підприємств в Україні	206
<i>Сидорук Анна</i>	Методи контролю якості обслуговування в закладах ресторанного господарства	208
<i>Чуєва Інна</i>		
<i>Жигал Олена</i>		
<i>Соколюк Сергій</i>	Інноваційні процеси підприємств	209
<i>Стадник Валентина</i>	Особливості системи управління розвитком персоналу інноваційно-орієнтованого підприємства	212
<i>Костюк Ірина</i>	Вплив інновацій на процес управління інвестиціями	214
<i>Танклевська Наталія</i>		
<i>Шумаков В.О.</i>		
<i>Тараканов Микола</i>	Логістичні особливості функціонування плодово-ягідного ринку України	215
<i>Лозова Тетяна</i>	Влив політики центральних банків на ринкову економіку	218
<i>Ткаченко Сергій</i>	Перспективи розвитку економіки держави через стимулювання виходу компаній та підприємств на фондовий ринок	219
<i>Ткаченко Сергій</i>		
<i>Урбан Володимир</i>		
<i>Ткачук Ірина</i>	Моніторинг даних виявлення неоформлених трудових відносин	221
<i>Удова Людмила</i>	Спеціалізація дрібних агровиробників	222
<i>Ус Алла</i>	Основні вектор аналізу та аудиту розвитку торговельних мереж	223
<i>Хомич Лілія</i>	Мотиваційні детермінанти управлінських криз в процесі розвитку підприємницьких структур	225
<i>Чернега Інна</i>	Теоретичні основи соціального підприємництва як сучасної форми господарювання	227
<i>Бленда Наталія</i>	Переваги розвитку стійкого туризму	229
<i>Шандова Наталія</i>		
<i>Билим Олена</i>		
<i>Швець Наталія</i>	Трансформація агробізнесу на засадах смартспеціалізації: досвід європейських країн	231
<i>Шильнікова Зоя</i>	Флексибілізація як соціальна інновація на ринку праці	233
<i>Шубравська Олена</i>	Кліматично ефективне аграрне господарювання	235
<i>Юричина Ірина</i>	Щодо розвитку підприємств, які стають на шлях «зеленої» енергетики	237
<i>Ігнат Аліна</i>	Дослідження методичних підходів до оцінки ефективності функціонування логістичної системи підприємства	239
<i>Яковенко Олена</i>		
<i>Михайлов Іван</i>		

ПЛАТФОРМА 4. ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Андросова Олена	Сучасні підходи до управління банківським інвестиційним портфелем	242
Барна Альона		
Bielicki Rafał	Problematyka Posiadania Tłumików Huku w Polsce	243
Malinowska Irena		
Безверхий Костянтин	Особливості здійснення аудиту бюджетного процесу	246
Кутузова Владлена		
Гриліцька Анжела	Проблеми та шляхи вдосконалення обліку виробничих запасів	249
Горбова Христина	Investment Attractiveness of the oil and Gas Complex of Ukraine	251
Гринаш Лілія		
Горбунова Анна	Новації в управлінні кредитними ризиками банку	253
Шевчук Дар'я		
Grabarovschi Ludmila	Conceptual Approaches to the Organization of Managerial Accounting	254
Демченко Іван	Роль страхового захисту в фінансовому забезпеченні сільськогосподарського товаровиробника	256
Доценко Інна	Концептуальні підходи до визначення сутності платоспроможності підприємства	258
Здір Віктор	Фінансове забезпечення діяльності підприємства	260
Квасницька Раїса	Кредитне забезпечення підприємництва банками України	262
Kotolov Odiljon	Effective Taxation of Financial Institutions: International Comparison	263
Корчагіна Віта	Економічна безпека підприємств: роль облікової складової	269
Краєвський Володимир	Фінансово-облікове забезпечення діяльності підприємств	271
Костенко Олександр		
Крот Юлія Миколаївна	Особливості процесу оцінки об'єктів нерухомості та землі в умовах сьогодення	273
Ларіонова Катерина	Кредитування малого та середнього бізнесу: сучасний стан та проблеми розвитку	275
Матвійчук Леся	Особливості управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання	277
Новосьолова Олена	Банківські інвестиції в Україні: тенденції та особливості	279
Осокін Антон		
Овод Лариса	Бюджетування витрат як інструмент ефективного управління науково-виробничими центрами стандартизації, метрології та сертифікації України	281
Пасенко Вікторія	Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування	283
Барвінок Алла		
Пономарьова Наталія	Незалежність як ключова вимога проведення обов'язкового аудиту	285
Posternak Irina	Actual Issues Ensuring Activities Urban Planning Enterprises	288
Posternak Sergey		
Posternak Oleksii		
Протасов Володимир	Особливості обліку зворотної тари в торгівлі	290
Протасов Володимир	Особливості оплати праці у загально-освітній школі	292
Когоушек Юлія		
Протасов Володимир	Особливості оплати праці у військовій частині	294
Огородник Анжеліка		

Рибалко Олена	Роль та перспективи управлінського обліку в сучасних	296
Сидір Олександра	умовах цифрової економіки на підприємствах	
Свирида Ольга	Розкриття обліку основних засобів в обліковій	297
	політиці підприємства	
Сидорчук Іванна	Фінансове забезпечення витрат підприємства на	299
	внутрішнє інвестування, страхування та	
	стимулювання інноваційного розвитку	
Черкашина Тетяна	Проблеми збалансованості державного бюджету	301
	України в умовах геоекономічних змін	
Чижев Віра	Використання блокчейн-технології в обліковому	304
Гавриленко Валентина	процесі	
Філяр Світлана	Особливості формування біологічних та загальних	306
Борисенко В.Р.	витрат у сільськогосподарському виробництві	
Філяр Світлана	Організаційно - інформаційна модель аналізу капіталу	307
Годованюк В.В.		
Філяр Світлана	Вдосконалення стратегічного фінансового-планування	308
Лапай Віктор	в умовах сьогодення	
Хворостян Тетяна	Кредитування, як джерело фінансового забезпечення	310
	діяльності підприємств	
Шавурська Олена	Економічна сутність прибутку як об'єкта бухгалтерського	312
	обліку та аналізу	
Шильвінська Ольга	Особливості впровадження електронних лікарняних	314
Кулик Юлія	листків	
Ярмоленко Віталіна	Ринок IPO в Україні	315

ПЛАТФОРМА 5. ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Баталова Тетяна	Інтегровані курси в системі професійно-технічної	318
	освіти в умовах глобалізації	
Борисенко Олена	English and its Influence on Forming Professional	319
Мустафа Оксана	Competencies in Higher Educational Institutions in	
	Ukraine	
Вережачка Валентина	Можливості формування іншомовної компетентності	321
Бойко Ірина	в сучасних умовах	
Воронова Олена	Проблеми якості навчання студентів освітньо-	323
	кваліфікаційного рівня «магістр» в умовах глобалізації	
	освітнього простору	
Годованюк Альона	Вплив глобалізації на освітню траєкторію	324
Гончарук Каріна		
Дьякон Роман	Построение алгоритмов лояльного сопровождения	326
Караев Всеволод	образовательных организаций	
Кельсина Дина		
Копытов Ростислав		
Жигадло Олег	Особливості маркетингу освітніх послуг	328
Іванова Ірина	Academic Skills Formation in the Context of Modern	330
	Challenges	
Йотка Вікторія	Наукова школа професора Олександра Ростовського	331
Йотка Ярослав	Професійна підготовка майбутніх спеціалістів	332
	педагогічного профілю	
Кириченко Тетяна	Вища освіта в умовах глобалізації	334

Колісник Олена	Розвиток вищої освіти в умовах глобалізації	335
Судак Діана		
Красюк Валентина	Комунікація як важливий чинник формування Soft Skills у студентів фахової передвищої освіти	337
Кабанюк Світлана	Освітнє лідерство як нова управлінська парадигма	340
Кузнецова Наталія	Проблеми та перспективи розвитку регіональних закладів вищої освіти в умовах децентралізації	342
Куклін Олег		
Лазарєва Таїсія	Вища освіта: перспективи розвитку в сучасному суспільстві	344
Лунгол Ольга	Розвиток медичної освіти в умовах глобалізації	346
Суховірська Людмила		
Маліновська Ольга	Особливості функціонування системи освіти України на сучасному етапі	348
Єзерська Уляна	Переваги та недоліки дистанційного навчання, як глобальної інновації в освіті, пов'язаної з карантинними заходами при пандемії COVID-19	350
Мацькевич Вікторія	Місце економічної теорії у формуванні фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	352
Ленчук Тетяна	Екстрена дистанційна освіта в умовах пандемії COVID-19	353
Ожелевська Тетяна	Actual Problems in Teaching English as a Foreign Language	355
Пошивалова Олена	Проблеми викладання історії китайської мови українським студентам	356
Prozorovska Iryna	Сімейна освіта та підготовка фахівців для її забезпечення в умовах демократизації та глобалізації освітнього процесу	357
Прохорова Олена	Використання хмарних технологій у діджіталізації навчального процесу	359
Свиридова Тетяна	Формування мотивації у студентів фахової передвищої освіти в умовах глобалізації	360
Солдатова Вікторія	Вища освіта як фактор соціалізації особистості	362
Мукановський Ярослав		
Тенькова Зоя	Детермінанти становлення майбутніх поліцейських Formation of Foreign Language Competence: Motives and Incentives	364
Титарчук Майя	Розвиток критичного мислення як ключової навички XXI століття	368
Чепелєв Олександр	Mind mapping як інструмент сучасного навчання	370
Токар Андрій		
Ustychenko Svitlana	Розвиток науково-освітньої та інноваційної сфер України в контексті євроінтеграції: результати діагностики	372
Hryhorash Oleksandr	Окремі аспекти патріотичного виховання в Україні, в умовах глобалізації освітнього простору	374
Харченко Наталія	Суб'єктивні чинники та умови забезпечення самореалізації педагога у професійній діяльності	376
Чиримпей Олена	Сутність внутрішньої системи забезпечення якості та її роль у розвитку закладу загальної освіти	378
Бойко М.Г.	Сучасні підходи до викладання дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти (економічне спрямування)	380
Шевцова Ганна		
Швець Наталія		
Щербина Світлана		
Фесенко Вікторія		
Яковенко Олена		
Глиба Галина		
Яковенко Олена		
Черня Маріанна		
Ярова Алла		

ПЛАТФОРМА 6. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ

<i>Андрющенко Тетяна</i>	Обзор інформаційних систем класу CRM	382
<i>Бурковська Анна</i>	Аналіз світового ринку робототехнічних систем	383
<i>Тимченко Аліна</i>	хірургічного моделюванн	
<i>Груздо Ірина</i>	Напрями практичного застосування технологій	385
<i>Мічурін Ігор</i>	віртуальної реальності в освіті	
<i>Дідковська Людмила</i>	Використання інформаційних технологій у зрошуваному землеробстві.	387
<i>Захарова Марія</i>	Властивості та показники оцінки ефективності	389
<i>Оліфіренко Віталій</i>	сучасних систем захисту інформаційних ресурсів	
<i>Калугін Дмитро</i>	Використання інформаційних технологій при проведенні судових експертиз	391
<i>Куцевський Сергій</i>	Використання інструментів moodle у процесі підготовки майбутніх програмістів в рамках реалізації концепції smart-освіти	393
<i>Леценко М.М</i>	Регіональні особливості розвитку технологій на світовому фінансовому ринку	395
<i>Лопасєва Олена</i>	Актуальні питання застосування інформаційних	397
<i>Бойко О.І.</i>	технологій в юридичній науці	
<i>Марченко Станіслав</i>	Технологічний стек компанії Microsoft: сучасний стан та перспективи	398
<i>Михайлюта Сергій</i>	Сучасні можливості типової інформаційної системи як інструменту моделювання в інженерній діяльності та наукових дослідженнях	400
<i>Mozghova Halyna</i>	Website as the Basis of the Information System	402
<i>Nesen Mariia</i>		
<i>Leonenko Katyna</i>		
<i>Столярчук Юрій</i>	Реалізація структури нейронних мереж на FPGA	404
<i>Ткачук Наталія</i>	Досвід використання системи MOODLE у контролі знань студентів-бакалаврів з деяких біологічних дисциплін	405
<i>Товпига Анатолій</i>	Шостий технологічний уклад. Глобалізація інформаційних систем та технологій в межах «трансгуманізму»	408
<i>Хотунов Владислав</i>	Datascience як новий тренд	410
<i>Черниш Світлана</i>	Цифрова довіра як фактор розвитку в умовах глобальних викликів	412
<i>Юричина Ірина</i>	Глобалізаційні процеси в інформаційному просторі: переваги та недоліки	414
<i>Шамара Олександра</i>		

ПЛАТФОРМА 7. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОСТІ

<i>Анциферова Едита</i>	Закрепление свободы слова в Древнем Риме и Греции	417
<i>Бочков Павло</i>	Законодавча платформа діяльності релігійних організацій в Україні	418
<i>Бразілій Наталія</i>	Легалізація криптоактивів в системі обліку і звітності в Україні	420

Бурковська Анна	Проблеми природних пожеж: загроза деревним	422
Бурлаченко Марія	породам у світі	
Кіона Аліна		
Васильчук Євгеній	Перспективи розроблення законодавства у частині	424
	розширення діагностичних та упереджувально-профілактичних можливостей правоохоронних органів щодо запобігання виявам політичного радикалізму в Україні	
Великий Віктор	Правове забезпечення віддаленої форми роботи персоналу в умовах карантину	426
Гордєєва Тетяна	Місцеві запозичення як джерело доходів місцевих бюджетів в Україні	429
Гузенко Олена	Перспективи державного регулювання банківської діяльності в Україні	431
Павловська Маргарита	Державне регулювання банківської діяльності в Україні	432
Гузенко Олена		
Хороленко Юлія	Судові експерти з питань інтелектуальної власності: сутнісний та правовий аспект	434
Кадала Віталій	Перспективи митної політики в Україні	437
Кадала Віталій		
Павловська Маргарита		
Кадала Віталій	Основні аспекти державної митної політики в Україні	438
Хороленко Юлія		
Коломієць Олександр	Проблеми забезпечення безпеки навчальних закладів системи освіти в Україні в умовах ведення гібридної війни	440
Коломоєць С.Д.		
Котковський Володимир	Роль патрульної поліції в сучасній державі	444
Воропаєва Ірина		
Кулик Ярослав	Проблеми здійснення публічного управління у сфері фізичної культури та спорту: законодавчі недоліки	446
Куксенко Сергій	Закон України про «податкову амністію» як крок до стимулювання детінізації доходів, посилення фінансової та податкової прозорості	447
Нікішина Оксана	Особливості митного регулювання товароруху на ринку зернових і хлібних продуктів України	449
Зеркіна Оксана	Проблемні аспекти закріплення принципу добросовісності у цивільному законодавстві України	452
Новікова Марія	Актуальні питання правового забезпечення конкуренції в електропостачанні	454
Плюта Ірина	Вплив регуляторної політики на розвиток національної економіки	456
Разумова Ганна	Генезис правової регламентації територіальних перетворень в Україні	458
Сахно Тетяна	Актуальні проблеми реалізації правових засад державного регулювання в економічній сфері України	460
Хрідочкін Андрій	Сенсор життя країни – фінансовий моніторинг	462
Чкан Ірина	Порівняльно-правовий аспект організації місцевого самоврядування у зарубіжних країнах	463
Чумак Анастасія	Проблеми нормативно-правового забезпечення реалізації державно-приватного партнерства в сфері інновацій	466
Шавлак Марина		

УДК 657

ВИКОРИСТАННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКОВОМУ ПРОЦЕСІ

Чиж В.І.

*доктор економічних наук, професор
професор кафедри обліку, аналізу і оподаткування
chizhvera1954@gmail.com*

Гавриленко В.О.

*доктор економічних наук, доцент
завідувача кафедрою обліку, аналізу і оподаткування
vali4ka14@gmail.com*

*Черкаський державний технологічний університет
м. Черкаси, Україна*

Глобальні виклики сьогодення, пов'язані з пандемією COVID-19, зумовили зміну параметрів роботи практично усіх суб'єктів господарювання, спонукавши до переходу в режим онлайн. Не залишилось осторонь і фінансово-облікове забезпечення діяльності.

Впровадження інформаційних технологій в обліку не є новим явищем. Бухгалтери підприємств використовують у своїй діяльності автоматизовані облікові системи, що засновані на різних комп'ютерних програмах. Найбільш розповсюдженими є програми 1С – Бухгалтерія, МЕДОК. Проте, їх основою є традиційні підходи бухгалтерського обліку, що потребують корінних змін у зв'язку з пристосуванням до змінюваних умов функціонування, поширенням діджиталізації.

Кардинально змінити інфраструктуру фінансово-облікових послуг і професійну діяльність бухгалтера можливо завдяки використанню цифрових технологій, однією з котрих є блокчейн-технологія.

Технологія блокчейн – це система, заснована на розподілених книгах обліку. За допомогою цієї технології створюють базу даних активів або транзакцій у цифровому середовищі, якими можна ділитися у численних вузлах мережі, надаючи кожному учаснику власну копію [1].

Всі зміни, внесені у базу даних, відображаються в усіх копіях майже одночасно. Кожна транзакція записується у вигляді «блоку» даних, а кожен новий блок має зашифровану копію включеного в нього попереднього блоку. Далі блоки сполучаються за допомогою криптографічних підписів для створення «ланцюжка» дій або транзакцій із часовою міткою, розподілених і захищених від підробки.

Така технологія дозволяє суб'єктам господарювання записувати обидві сторони транзакції одночасно у спільній книзі в реальному часі, а не просто зберігати звірені записи фінансових операцій в окремих приватно створених базах даних (книгах обліку). Блокчейн створює непідробну облікову книгу інформації, в якій майже неможливо сфальсифікувати чи знищити записи, щоб приховати певну діяльність.

Блокчейн-технологія вносить корективи у елементи методу бухгалтерського обліку, а саме:

документація – потреба у паперовому документі, що підтверджує реальність фактів господарської діяльності, відпадає. Кількість документів, які використовує бухгалтерська методологія в первинному і поточному обліку, значно скорочується. Швидшає процес роботи з документами, а їх зберігання стане безпечнішим та більш надійним;

інвентаризація – зростає достовірність даних для її здійснення, оперативність проведення;

оцінка і калькуляція – залежать від власного судження бухгалтера, яке важко автоматизувати. Відповідно блокчейн-технологія має на ці елементи бухгалтерського обліку

обмежений вплив;

рахунки і подвійний запис – система рахунків зберігається, а подвійний запис доповнюється додатковим елементом у вигляді підтвердження трансакції через розподілену книгу (криптографічних підписів).

баланс і звітність – будуть формуватися повністю автоматизовано у режимі реального часу, не очікуючи закінчення звітного періоду.

Перевірка доброчесності та законності бухгалтерського обліку буде повністю автоматизована у рамках блокчейну.

Найперспективнішими напрямками для застосування технології блокчейн у бухгалтерському обліку є: розрахунки з контрагентами (дебіторська й кредиторська заборгованість, у т. ч. міжнародні угоди, закупівлі); оперативний облік та звітність у режимі реального часу; робота з документами та їх зберігання; рух активів всередині підприємства; розрахунок і сплата податків [2].

До переваг використання блокчейн-технології у бухгалтерському обліку доцільно віднести можливість постійного відстеження всіх фінансових операцій; відкритість доступу до інформації; формування високого рівня довіри між учасниками; існування можливості здійснення громадського контролю за змінами в системі; безпечність і надійне збереження даних; транспарентність усіх операцій, змін облікової інформації; економія часу та ресурсів; високий ступінь захищеності системи від збоїв, хакерських атак і зламів; конфіденційність інформації про учасників; легітимність учасників; можливість участі великої кількості суб'єктів, які мають право на запис трансакцій у базу [3].

Блокчейн-технологія має намір покласти кінець традиційним методам виставлення рахунків, документування, договорам, реєстрам, системам обліку запасів, а також здійснення оплати у бізнесі.

Список використаних джерел

1. Блокчейн і бухгалтерський облік. URL: [https:// nexia.dk.ua/blokchein-i-bukhhalterskyi-oblik](https://nexia.dk.ua/blokchein-i-bukhhalterskyi-oblik) (дата звернення: 11.09.2021).
2. Попівняк, Ю. М. (2019). Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. Економіка, управління та адміністрування, (3(89), С. 137–144. [https://doi.org/10.26642/ema-2019-3\(89\)-137-144](https://doi.org/10.26642/ema-2019-3(89)-137-144).
3. Пилевич Д. С. Теоретико-прикладні засади використання blockchain-технології в бухгалтерському обліку. Проблеми економіки № 1 (43), 2020, С. 267-274. https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-1_0-pages-267_274.pdf

УДК 338.43

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНИХ ТА ЗАГАЛЬНИХ ВИТРАТ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Фімар С.В.

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економіки, фінансів, обліку,
математичних та інформаційних дисциплін
fimyar@ukr.net

Борисенко В.Р.

студент магістратури
ПВНЗ Європейський університет
м. Черкаси, Україна

Сільськогосподарське виробництво являє собою складну систему, побудова якої передбачає формування оптимальної структури підрозділів підприємства, відповідну